

דגשים פיקודיים ליום הזיכרון לרצח ראש הממשלה יצחק רבין

ציון 30 שנה

המפקד,

יום הזיכרון לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין יחול השנה ב"ב בחשוון, ה-3 בנובמבר 2025. גם בעת מלחמה יקיים צה"ל בכלל מסגרותיו טקס לציון היום, ותוקרא פקודת יום מטעם ראש המטה הכללי.

יצחק רבין היה מפקד בולט בצה"ל שהקדיש את חייו לביטחון המדינה. צמח בפלמ"ח, פיקד על חטיבת הראל בקרבות על הדרך לירושלים במלחמת העצמאות, שימש כמפקד פיקוד צפון וב-1963 מונה לרמטכ"ל השביעי שפיקד על צה"ל במלחמת ששת הימים. לאחר שחרורו המשיך לשרת את המדינה כשגריר בארצות הברית, חבר כנסת וראש ממשלה. בכהונתו הראשונה כראש ממשלה יצא צה"ל למבצע אנטבה במהלכו חילץ צה"ל ישראלים שנחטפו לאפריקה, ובמהלך כהונתו השנייה כראש ממשלה נחתם הסכם השלום עם ירדן והסכמי הביניים עם הפלסטינים (הסכמי אוסלו).

רבין נרצח ב"ב חשון תשנ"ו, 4 בנובמבר 1995 בידי מתנקש יהודי שהתנגד למדיניותו. הרצח, שהתרחש בתום עצרת במרכז תל-אביב, זעזע את החברה הישראלית ולאורו הוחלט לקיים מדי שנה יום זיכרון ממלכתי.

בצה"ל, דמותו הצבאית והביטחונית וערכיו הפיקודיים של רבין משמשים עבורנו מופת ערכי המדגיש את השליחות, האחריות, המקצועיות, הרעות והדוגמה האישית הנדרשים מכל חייל וחיילת בצה"ל. לצד זאת מהווה הרצח תמרור אזהרה לסכנה שבשיח אלים ומחלוקת חברתית היוצאת משליטה.

מסרים פיקודיים מרכזיים:

- בנאום באוניברסיטה העברית בהר הצופים, עם סיום מלחמת ששת הימים הדגיש רבין כי "התעלותם של לוחמינו, לא בזכות הברזל באה אלא בזכות התודעה של שליחות עליונה, של הכרה בצדקת ענייננו, של אהבה עמוקה למולדת" בדבריו ובפועלו כמפקד וכמדינאי הדגיש רבין שוב ושוב את חשיבותה של צדקת הדרך. כאז כן היום, ניצחוננו במלחמה ועמידתנו

במשימה כרוכים בתודעה של שליחות עליונה ושל אהבה עמוקה למולדת. נמשיך לטפח את תחושת צדקת הדרך מתוך הכרה עמוקה ביעוד צה"ל- השמירה על ביטחון ישראל.

- רבין פעל לאורך כל חייו מתוך שליחות ומסירות למען ביטחון מדינת ישראל. שרשרת השליחות והמסירות נמתחת מלוחמי תש"ח שרבין נמנה עליהם, אל לוחמי מלחמת ששת-הימים ועד ללוחמים בשדה הקרב של המלחמה הנוכחית – בעזה, לבנון, סוריה, איו"ש, איראן וזירות נוספות.

- בנאומו האחרון הדגיש רבין כי "אלימות היא כרסום יסוד הדמוקרטיה" – גם בעיצומה של מחלוקת חברתית, נקפיד לחזק את לכידות המסגרת באמצעות שיח ערכי ומכבד המזמין לבירור ולהבעת דעה, ונטפח חופש מחשבה וביטוי בגבולות המקובלים בצבא. נדגיש את המכנה המשותף של חובת העמידה במשימה, ונטפח את תחושת היחד והרצון המשותף לנצח את אויבנו כחלק מאחריות ממלכתית למען המדינה ואזרחיה.

- "הרעות נשאנוך בלי מילים [...] מלילות האימה הגדולים את נותרת בהירה ודולקת." שיר הרעות היה השיר האהוב על רבין – ערך שנצרב ברבין עוד בימיו בפלמ"ח, שם הייתה הרעות אחד מערכי הליבה של הארגון, והיא אחד מערכי צה"ל. רעות הלוחמים והנכונות למסור את הנפש האחד עבור השני, היא ערך יסוד של כל מסגרת צבאית, ומרכיב מרכזי ביכולתה לעמוד במשימותיה. במלחמה הקשה והמורכבת בה אנו נמצאים, ראינו גילויי מופת של רעות והקרבה למען החברים למסגרת ולמען הצלת אזרחים גם במצבים קשים ביותר. נמשיך לצרוב בקירבנו את הרעות המחברת את הלוחמים בקשר דם ובתחושת אחווה העומדת בפני המבחנים הקשים ביותר.

- רבין חזר והדגיש את החוויה העמוקה שנטמעה בו בפלמ"ח בדבר החשיבות הראשונה במעלה של המופת האישי של המפקד, ואת האחריות המוסרית שלו כלפי הלוחמים כמצפן בדרכו הפיקודית. במלחמת חרבות ברזל בולטת דמותו של המפקד העומד בראש חייליו מתוך דוגמה אישית עד כדי מסירות הנפש. היכולת של צה"ל להמשיך במלחמה לאור ההתמשכות שלה והאתגרים הרבים שעוד לפנינו, תלויה במידה רבה במופת אישיותם של המפקדים וביכולת המנהיגות שלהם. נחזק את דמותם המקצועית והערכית של המפקדים, ונפתח את תחושת האחריות והאהבה שלהם לחייליהם. על המפקדים לתבוע מעצמם להיות דמות מופת לפקודיהם מתוך דוגמה אישית, חוסן ערכי, עוצמה של רוח לחימה ואמונה עמוקה בצדקת הדרך.